

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/458-2/2025		
Érkezett: 2025 MARCH 27.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 2	Kezelőfőda: 5

Ügyszám: **IV/458/2025.**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: **Abtv.**) 26. § (2) bekezdése alapján a Kollarics Flóra Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Kollarics Flóra; [REDACTED] meghatalmazás **P/1.** szám alatt mellékelve) útján a következő kiegészített

alkotmányjogi panasz

terjesztem elő egységes szerkezetben a t. Alkotmánybíróság által fenti számon iktatott ügyben a t. Alkotmánybíróság IV/458-3/2025. számú tájékoztatására reflektálva azzal, hogy részemre a hiánypótlásra felhívó irat 2025. február 25. napján került kézbesítésre.

Kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm.rendelet (továbbiakban: Rendelet) 2024. szeptember 1. napján hatályba lépett 120/I. §-a, valamint a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.) 2025. január 1. napján hatályba lépett 18. § 9. pontja alaptörvény-ellenes, mivel sérti az Alaptörvény B) cikkét, valamint XIII. cikk (1) bekezdését és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azokat ex tunc hatállyal.

Indítványom alátámasztásául az alábbiakat adom elő.

I. Az indítványozói jogosultság és a befogadhatóság

1. Az Indítványt az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján terjesztem elő, amely szerint az érintett személy az Alkotmánybíróság eljárását akkor kezdeményezheti az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Indítványozói jogosultság, az érintettség közvetlensége, ténylegessége és aktualitása

2. Az Alkotmánybíróság a személyes érintettséggel kapcsolatos gyakorlatát a következőképpen foglalta össze. „Az Alkotmánybíróságnak különös figyelmet kell fordítania a kivételesség feltételének megállapíthatóságára, mert ez a panaszfajta nem válhat *popularis actio*-vá (a közvetlen érintettséget mellőző, jogalkalmazás eredményeként bekövetkező jogsérelem nélküli eredményes indítvánnyá). Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének egyaránt elsődleges célja [...] az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelmet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvoslása. [...] a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek. (33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]-[62], [66])” (ld. 3367/2012. (XII. 15.) AB végzés, Indokolás [13], [15]).

3. Tehát “[a] kivételes panasz esetében, mivel az közvetlenül a norma ellen irányul, különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, hiszen a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az utólagos normakontroll korábbi, bárki által kezdeményezhető változatától” (3105/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]). A kivételes alkotmányjogi panasz kapcsán az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az érintettségnek személyesnek, közvetlennek és aktuálisnak kell lennie (3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27], 3120/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [55]).

4. Fentiekre tekintettel kiindulásként rögzítem, hogy érintettségem közvetlenségét megalapozza, hogy a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (továbbiakban: **KöHÉM rendelet**) 1. § (7) bekezdés c) pontjában definiált, növelt hatótávolságú hibrid elektromos gépkocsi tulajdonosa vagyok (5N környezetvédelmi osztály). A gépkocsit 2022. április 27. napján vásároltam, a járművel zöld rendszám (hivatalosan világoszöld alapszínű, különleges rendszám-tábla) használatára vagyok jogosult (ezen állításaimat alátámasztandó a gépjárművem forgalmi engedélyének másolatát **P/2.** számon csatolom). Tisztában vagyok azzal, hogy a t. Alkotmánybíróság gyakorlata e körben nem elégszik meg az arra történő hivatkozással, hogy a jogszabály alanyi körébe esik a panaszos, így a következőket is rögzítem.

5. Az érintettségem kapcsán rámutatok továbbá, hogy noha gépjárművem rendszám-táblájának cseréjére és a zöld rendszámmal járó jogosultságok elvesztésére esetemben még nem került sor, ám a kógens jogszabályi rendelkezések alapján jogsérelmem biztosan be fog következni. E körben utalok arra, hogy a csatolt forgalmi tanúsága szerint a következő műszaki felülvizsgálat esedékessége: 2026. április 29., eddig érvényes a műszaki vizsga a forgalmi tanúsága szerint. Egyebekben pedig a rendelet maga is határidőt szab: előbbiektől függetlenül tehát 2026. november 30. napján mindenképpen sor kerülne a részemre hátrányos következmények alkalmazására azáltal, hogy a 120/I. § értelmében csak eddig lehet forgalomban az általam is tulajdonolt gépkocsitípus zöld rendszámmal. A t. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érintettség megállapítható, ha jogszabály alkalmazására, érvényesítésére szolgáló cselekmények még nem történtek, de jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelműen következik, hogy a panaszolt jogsérelem közvetlenül belátható időn belül kényszerítően bekövetkezik (ld. 33/2012. (VII. 17.) AB határozat).

6. Érintettségem személyes, a támadott norma címzettje vagyok, rám nézve kötelező rendelkezést tartalmaz a támadott jogszabály, egyúttal fennálló jogviszonyom tartalmát befolyásolja. A közvetlen érintettség feltétele is teljesül, a támadott norma rám nézve közvetlenül alkalmazandó, jogaimat és kötelezettségeimet alakítja. Végezetül érintettségem aktuális, tekintettel arra, hogy alkotmányjogi panaszom benyújtásakor jogsérelmem fennáll, az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében akkor is, amennyiben az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés elviekben is elkerülhetetlen, illetőleg az rám mindenképpen alkalmazandó lesz.

Benyújtási határidő

7. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése az indítvány előterjesztésére határidőt állapít meg. Eszerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása megindítása az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított **száznolcvan napon** belül lehetséges. A jelen panasszal támadott szakasz (rendelet 120/I. §) hatályba lépésére 2024. szeptember 1. napján került sor. A hatálybalépés ezen napjától számítva a 180 napon belül, 2025. január 27. napján benyújtott, az Alkotmánybírósághoz 2025. január 31. napján érkezett beadványom előterjesztésével megtartott, a panasz törvényi határidőn belül került benyújtásra.

8. A jelen hiánypótlási felhívásra előterjesztett kiegészítésben hivatkozom továbbá a Gjt. 18. § 9. pontjának alaptörvény-ellenességére is, amely módosítás 2025. január 1. napján lépett hatályba, így annak jelen panaszban történő megjelenítése, annak a sérelmeim között fennálló szoros tartalmi összefüggés miatt egyrészt indokolt másrészt határidőben előadottnak minősülő.

A bírói út kizártsága

9. Jelen panaszban lentebb, részletesen is bemutatom, itt csak utalok rá, hogy a jogszabálmódosításban foglalt rendelkezések rám közvetlenül hatályosuló, kötelező változások. A jelen panasszal támadott jogszabályhelyek kormányrendeleti szinten kerültek elfogadásra. Magyarország bíróságai – és annak bírái – az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése alapján függetlenek, ugyanakkor a törvényeknek, jogszabályoknak alárendelve kell működniük. A normatív tartalmú, kötelező magatartásszabályt előíró kormányrendelet tartalmát tehát nem hagyhatják figyelmen kívül és annak alkotmányosságát nem is vizsgálhatják. Ekként bíróság előtti eljárás kezdeményezése nem vezetne eredményre, **bírói út tehát nem áll rendelkezésemre**. Az alapjogsérelmem jogszabály közvetlen hatályosulásából fakad.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

10. Jelen beadvány egyértelműen az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés vizsgálatára irányul. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy jelen ügyben az egyéni alapjogsérelmem mellett széleskörű, emberek tízezreit érintő alapjogi visszaállás is megállapítható. E körben külön

rámutatok, hogy a KSH 2024-es adatai¹ szerint 251.335 db hibrid üzemű gépkocsi van a magyar háztartások és végek tulajdonában.

11. A jelen alkotmányjogi panaszban támadott jogszabályi rendelkezések mindennemű alkotmányos indokot nélkülözve vonták el tulajdonhoz való jog körében értékelendő szerzett jogaimat azáltal, hogy már fennálló jogviszonyom tartalmát változtatta meg hátrányos módon a jogalkotó. A tulajdonhoz való jog sérelme mellett a hátrányos visszaható hatályú jogalkotás tilalma is sérült a jelen alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezések bevezetésének, hatálybaléptetésének és alkalmazásának okán.

Adatkezelési nyilatkozat

12. Az Abtv. 52. § (5) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz eljárásokban az indítványozónak nyilatkoznia kell adatai kezelését illetően. Az Abtv. 57. § (1a) bekezdése és 68. §-a alapján nyilatkozom arról, hogy a P/1. szám alatt csatolt mellékleten és jelen beadványban feltüntetett **adataim vonatkozásában kérem azok zártan kezelését**, nem járulok hozzá személyes adataim nyilvánosságra hozatalához.

Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében foglalt hatásköri korlát tekintetében

13. Arra tekintettel, hogy a panaszom a gépjármű adóról szóló törvény egy bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát is érinti, fontosnak tartom kitérni a következőkre. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése hatásköri korlátot állít az Alkotmánybíróság elé rögzítve, hogy *mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés b)-e) pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg.*

¹ Elérhető: https://www.ksh.hu/stadat_files/sza/hu/sza0025.html (utolsó letöltés: 2025. március 26. 18:01).

14. Jelen beadvány az előbbiektől az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontjában rögzített esetkörbe esik, amely értelmében a testület alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabály alkotmányosságát. Pro forma tehát a Gjt. támadott bekezdésének felülvizsgálata a hatásköri korlát alá esik.

15. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor több határozatában is rögzítette már [ld. pl. 20/2021. (V. 27.) AB határozat], hogy az alkotmányossági felülvizsgálatot korlátozó szabály alkalmazási hatályát megszorítóan értelmezi. Ez a megközelítés áll ugyanis összhangban az Alkotmánybíróság alkotmányvédelmi funkciójával, amely abban az alaptörvényi szabályban gyökerezik, miszerint "[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve" [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés].

16. Az Alkotmánybíróság a megszorító értelmezés nyomán haladva azt is kidolgozta már a gyakorlatában, hogy a zártkörű felsorolásban szereplő törvények egyes normái tartalmi vizsgálat alapján sorolandók a korlátozás hatálya alá. Ily módon érvényesül a hatásköri korlát jelentésének a kibontásakor a tartalom elsődlegessége a formával szemben. [ld. 34/2019. (XI. 29.) AB határozat] Annak ellenére, hogy a helyi adózással kapcsolatos szabályok a hatásköri korlát alkalmazása során sajátos értelmezési tartományba tartoznak, "a tartalom elsődlegessége a formával szemben - mint értelmezési alapelv - ebben az esetben is úgy érvényesül, ahogyan például a központi adónemek vagy akár az illetékek esetében" (8/2021. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [73]).

17. Előbbi szempontok vonatkozásában rámutatok, hogy az általam felülvizsgálni kért szakasz – noha jogtechnikailag egy adónemről szóló törvényben kapott helyet – nem érinti tartalmában az adónem szabályozását, nem ír elő új adónemet, nem tesz könnyebbé vagy nehezebbé adóterheket stb. A szabály csupán egy utaló rendelkezés arra nézve, hogy mi minősül környezetkímélő gépkocsinak. Ekként pedig, noha maga a törvény a központi adónemekbe tartozó területet szabályoz, a támadott szabályozás nem erre irányul, ekként pedig nem esik a hatásköri korlát alá, a t. Alkotmánybíróság azt felülvizsgálhatja a panaszom nyomán.

18. Amennyiben a fenti okfejtést a testület nem látja akceptálhatónak, ez esetben rámutatok, hogy panaszom nem kizárólagosan ezen jogszabályhely ellen került előterjesztésre, így a hatásköri korlátra történő hivatkozással való visszaautásítás önmagában nem lehet megalapozott.

II. A tények leírása, a hibrid üzemű gépjárművekre vonatkozó jogszabályi környezet megváltoztatása

19. 2022. április 27. napján vásároltam Skoda Octavia típusú, növelt hatótávolságú hibrid elektromos gépkocsimat. A vásárlásom oka kifejezetten az volt, hogy az ilyen besorolású gépjárművek a tisztán benzines vagy dízeles társaikhoz képest kedvezőbb fenntartásúak, egyúttal pedig a károsanyagkibocsátásuk is alacsony. A megrendelés előtt több ajánlatot is megnéztem – zömmel tisztán elektromos motorral szerelt típusokat. A végül választott típus mellett döntöttem, amire pár nap híján egy évet vártam mire átvehettem. Jóval többbe került, mint a csak belső égésű motorral szerelt típus. Akkor még szó sem volt arról, hogy a típushoz tartozó kedvezmények csak korlátozott ideig állnak fenn.

20. A vásárláskor fennálló szabályozás értelmében a gépjárműre nem kellett gépjárműadót fizetni [ld. az akkor hatályos, a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: **Gjt.**) 5. § g) pontja visszautalva az 18. § 9. pontjára], mentes volt az átírási illetéktől, illetve a regisztrációs adótól, valamint ingyenes parkolásra volt jogosult [a zöld rendszám fennmaradásáig az is a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló Budapest Főváros Közgyűlésének 30/2010. (VI. 4.) ÖK rendelet 7. § (5) bekezdése és 33. § (5) bekezdése alapján]. Esetemben konkrétan a gépjármű adó alóli mentesség és az ingyenes parkolás az, amelyet a jelenleg panaszommal támadott módosítás érint. Utóbbi kapcsán fontosnak tartom rögzíteni, hogy Budapesten élek és használom a gépjárművet, ahol a zöld rendszámú autóknak a parkolás díjmentes.

21. 2024. szeptember 1. napjával a jogalkotó azon gépjármű csoportot, amelyet én is használok (5N besorolású) kivette a kedvezményezett körből azzal, hogy a rendelet 120/I. § -ában húzott határidőig hagyja csak használni a zöld rendszámot és az ehhez kapcsolódó kedvezmények igénybevételét is eddig biztosítja. Ezzel egyidejűleg a tulajdonos, tehát az én költségemre teszi kötelezővé a rendszám cseréjét és annak adminisztrációs, valamint anyagi vonzatainak rendezését is.

22. A t. Alkotmánybíróságot már korábban, 2024. július 25-én kelt levelemmel megkerestem, amikor a szabályozás módosításának a híre felreppent. Ezen megkeresésemre azt a tájékoztatást kaptam (ld. XX/2913-1/2024.), hogy időelőtti, lévén az általam vizsgálni kértek kapcsán a szabályozás

még nem lépett hatályba. Azért tartom fontosnak ezt itt rögzíteni, mert már azon beadványomban is a következőképpen kértem a jogszabály felülvizsgálatát: „A 326/2011.C(XII.28) Kormányrendelet módosításáról szeretném kérni a Tisztelt Alkotmánybíróság véleményét. Mivel nincs jogi végzettségem, ezért a jogi ismereteim laikus szinten vannak, de úgy tudom visszamenőleges jogalkotás jogellenes. Kérem szíveskedjenek állást foglalni a zöld rendszámú konnektorral tölthető hibrid üzemű gépjárművek újra rendszámozásával kapcsolatban, mert ha jól értettem a rendeletet megszüntetik ezen járművek zöld rendszámmal történő ellátását. [...]”

23. A jelen beadványra okot adó hiánypótlási felhívást már az ismételten előterjesztett panaszomra vettem kézhez, amelyet 2025. január 27. napján nyújtottam be és ebben – visszautalva a korábbiakra – továbbra is a rendelet alkotmányossági vizsgálatát kértem.

24. Azon jogszabály módosítások, amelyek a jogsérelmemet okozzák a következők:

Az ingyen parkolás vonatkozásában:

	2024. szeptember 1. napja előtt hatályban lévő szabályozás	2024. szeptember 1. napján hatályba lépő szabályozás
Rendelet	120/I. § -	120/I. § Az 5N vagy 5P környezetvédelmi osztályba sorolt gépkocsira kiadott világoszöld alapszínű, különleges rendszám táblával ellátott gépkocsival 2026. november 30-ig lehet részt venni a közúti forgalomban.

A gépjármű adó mentesség vonatkozásában

	2024. szeptember 1. napja előtt hatályban lévő szabályozás	2024. szeptember 1. napján hatályba lépő szabályozás
KöHÉM rendelet	2. § (6) A rendelet alkalmazásában környezetkímélő gépkocsi: az elektromos gépkocsi, továbbá a nulla emissziós gépkocsi.	2. § (6) E rendelet alkalmazásában környezetkímélő gépkocsi: a tisztán elektromos gépkocsi és a nulla emissziós gépkocsi.
	2025. január 1. napja előtt hatályban lévő szabályozás	2025. január 1. napján hatályba lépő szabályozás
Gjt.	18. § 9. környezetkímélő gépkocsi az a gépjármű, amely a KöHÉM rendelet 2015. július 1-jén hatályos 2.	18. § 9. környezetkímélő gépkocsi az a gépjármű, amely a KöHÉM rendelet 2024. szeptember 1-jén

	§ (6) bekezdése szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül, valamint a környezetkímélő motorkerékpár	hatályos 2. § (6) bekezdése szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül, valamint a környezetkímélő motorkerékpár
--	--	---

25. Fentiekből kiolvasható ugyanakkor, hogy az általam megjelölt jogszabályon túl, egy további jogszabályi módosítás is alapjogsérelmemet eredményezi. A KöHÉM rendelet módosítása jelen esetben azért bír relevanciával, mert erre utal vissza a Gjt., amely a gépjárművek után fizetendő adót szabályozza és amelynek 2025. január 1. napján hatályba lépő módosítása az, amely megalapozza az alapjogsérelmem második esetkörét, az adómentesség elvesztését. Ez a módosítást vezette át ugyanis a KöHÉM rendelet módosított szövegének alkalmazását az esetemre, addig a korábbi időhatályú állapot szerint megilletett az adómentesség.

26. A fenti módosítások nyomán a korábban tájékozottan meghozott döntésem, anyagi befektetésem egyrészt értékét veszítette, hiszen ilyen kondíciókkal már eladni sem tudom a gépjárművet reális áron, ráadásul a kalkulált megtérülés is elérhetetlenné vált a kedvezmények elvonásával. Ezek az alábbi alapjogaimba történő, alaptörvény-ellenes beavatkozást valósítanak meg.

III. A jogszabályhelyek alaptörvény-ellenességének bemutatása

A. Jogállamiság – visszaható hatály tilalma, kellő felkészülési idő és normavilágosság

27. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése rendelkezik a jogállamiság követelményéről: „Magyarország független, demokratikus jogállam.” Az Alkotmánybíróság a jogállamiság követelményéből vezette le a visszaható hatály tilalmát – mind a jogalkotóra, mind pedig a jogalkalmazóra telepítve ezzel kötelezettségeket.

Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

28. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte

ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybíróági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően.

29. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki azt, hogy „az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybíróági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja, vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

30. Ha összevetjük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésének szövegével, akkor abból az állapítható meg, hogy a jogállamiság elve tekintetében nem hoz olyan változást az Alaptörvény szövege, ami a korábbi alkotmánybíróági gyakorlat elvetését, tartalmi ártértékelését alátámasztaná. Az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybíróági döntés megszületéséig – irányadónak kell tekinteni az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, az azt követően meghozott határozataiban, azok indokolásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket.

31. Az Alkotmánybíróság felfogása szerint a jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely – egyebek között – megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71]; 3076/2017. (IV. 28.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), Indokolás [43]}.

32. Valamely jogszabályi rendelkezés nem kizárólag akkor minősülhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba,

hanem bizonyos esetekben akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály a jogalanyra nézve a korábbi szabályozásnál hátrányosabb helyzetet okozó rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. Különbséget kell tenni ugyanakkor aközött, hogy már lezárt, teljességbe ment jogviszonyokra, vagy még folyamatban lévőkre vonatkozik a kötelezettséget megállapító, magatartást jogellenessé nyilvánító szabályozás {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [88]; 3061/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [11]}.

33. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése elsősorban és alapvetően a már létrejött – és adott esetben le is zárt – jogviszonyok utólagos, visszamenőleges hatályú, hátrányos megváltoztatásával szemben nyújt védelmet.

34. Emellett a jogbiztonság a múltban keletkezett, de le nem zárt, ún. fennálló vagy tartós jogviszonyokba való azonnali vagy a jövőre nézve történő beavatkozásnak is alkotmányos korlátokat szab. A leglényegesebb különbség abban áll, hogy a múltban létrejött jogviszonyok utólag történő megváltoztatása nem igazolható alkotmányosan. {1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [59]}.” (Abh1., Indokolás [43])

35. Az Alkotmánybíróság a visszamenőleges hatályú jogalkotás kapcsán jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a vizsgált jogviszonyok szükségképpen különbözőek – közjogi vagy magánjogi vetületűek, már teljességbe mentek vagy hosszú távúak, tartósak stb. – lehetnek, így amennyiben az új jogszabály rendelkezéseit annak hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell, az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja, hogy megvalósult-e a jogbiztonság sérelme {1/2016. (I. 29.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [56]}.

36. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető a hátrányos visszaható hatályú jogalkotás tilalma. Ennek tartalmát a 10/2018. (VII. 18.) AB határozat a következőképpen összegezte: „Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak {9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 65–66; 38/2012. AB határozat, Indokolás [84]}. A

jogbiztonság teremti meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [58]}.

37. A jogi normák előreláthatóságának és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. Vagyis jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg jogkövetkezményeket: nem rögzíthet kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Az Alkotmánybíróság szerint valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a hatálybalépés visszamenőlegesen történt, hanem akkor is, ha a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés alapján – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 324–325; 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}. Ez utóbbi esetben a szabály a hatálybalépését megelőző eseményhez, tényhez fűz új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő jogkövetkezményt, aminek következtében felmerülhet a visszaható hatály sérelme. Visszaható hatályról beszélünk továbbá akkor is, ha az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régitől eltérően határozza meg.” (Indokolás [49]-[51]) {Megerősítőleg idézi: 6/2019. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [49]; 3003/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [48]}

38. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése a fentiek szerint elsősorban és alapvetően a már létrejött – és adott esetben le is zárt – jogviszonyok utólagos, visszamenőleges hatályú, hátrányos megváltoztatásával szemben nyújt védelmet (valódi visszaható hatály). Emellett a jogbiztonság a múltban keletkezett, de le nem zárt, ún. fennálló vagy tartós jogviszonyokba való azonnali vagy a jövőre nézve történő beavatkozásnak is alkotmányos korlátokat szab {kvázi visszaható hatály; vesd össze: 3003/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [50]-[54]; 3224/2019. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [59]; 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [113]-[115]}.

39. Ehhez képest tartós jogviszonyok esetében – hasonlóan a jogalkotói ígérvényekhez – a jogalkotói beavatkozás határát a szerzett jogok védelme és a bizalomvédelem követelménye jelöli ki.

40. Ehhez kapcsolódó – de az anyagi visszaható hatály eldöntése szempontjából nem minden esetben döntő – kérdés a jogalkotás technikája, a szóban forgó norma hatálybalépésének módja. Ha ugyanis a hátrányos rendelkezést visszamenőlegesen léptették hatályba, az alaptörvény-ellenesség

kétségkívül fennáll (eljárási visszamenőleges hatály), az azonnali vagy jövőbeni hatálybalépés viszont nem zárja ki annak megállapíthatóságát, hogy anyagi értelemben ennek ellenére mégis visszamenőleges hatályú jogalkotásról van szó.

41. A 8/2022. (V. 25.) AB határozat összegzése szerint „visszaható hatályúnak állított jogalkotás esetében az alkotmányossági vizsgálatot sorrendben a következő kérdések mentén kell elvégezni. Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a korábbihoz képest hátrányos-e a támadott szabály. Amennyiben nem, *ad malam partem* visszaható hatályú jogalkotás *per definitonem* nem állhat fenn. Amennyiben a norma hátrányos, akkor másodlagosan vizsgálandó, hogy az előírás hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e. Igenlő válasz esetében a szabályozás alaptörvény-ellenes. Ha a hatályba léptetés nem visszamenőleges, harmadlagosan azt kell megvizsgálni, hogy a rendelkezés ettől függetlenül utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött – esetleg már le is zárt – jogviszonyok megítélését. Ez ugyanis a visszamenőleges hatályba léptetéshez hasonlóan valódi visszaható hatályú jogalkotást jelent, és alaptörvény-ellenes.” (Indokolás [19]).

42. Az alkotmánybíróági gyakorlat szerint a magánszemélyek körülményeit hátrányosan érintő visszaható hatályú jogalkotás (vagyis a jogszabály kihirdetését megelőző időre való kötelezettség-megállapítás) a jogbiztonságot sérti, a jogalanyok ugyanis nem tudják magatartásukat a jog előírásaihoz igazítani. [Lásd például 37/2011. (V. 10.) AB határozat.]

43. A jogi normák előreláthatóságának és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. Vagyis jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg jogkövetkezményeket; nem rögzíthet kötelezettséget, nem teheti a már fennállókat terheesebbé és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

44. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, *demokratikus jogállam*. Az Alkotmánybíróság korábbi töretlen gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a *jogbiztonság*. Az Alkotmánybíróság által gyakran hivatkozott tétel, hogy a jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára*. Demokratikus jogállamban ahhoz, hogy a személyek életviszonyaikat, működésüket, magatartásukat a jog által előírtakhoz tudják igazítani, az

elvárt kötelezettségeiknek eleget tudjanak tenni, *szükség van a joganyag és a jogi eljárások stabilitására*. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

a) A visszaható hatály tekintetében

45. Kiindulásként rögzítem, hogy a jelen panasszal támadott jogszabályi módosítások egy esetben 3 éve fennálló jogviszonyt érintenek. Az időtartam megítélésénél azt is fontosnak tartom előadni, hogy a gépjármű vásárlás és annak tulajdonlása nem évtizedekre szóló elköteleződést jelent, átlagosan 7-10 év az a táv, amelyre egy új autó vásárlásakor kalkulál a vevő. A szabályozás tehát a tervezett időtartam harmadától/felétől úgy változtatja meg a feltételrendszert, hogy az részemre hátrányos következményekkel jár.

46. Esetemben fennáll az Alaptörvény B) cikkének hivatkozhatósága, e körben a fenti gyakorlatra visszautalva rámutatok, hogy a gépjárművem vásárlásakor éppen a jogállamiság egyik, ha nem legfontosabb elemére, a jogbiztonságra támaszkodva kalkuláltam a jogügylet létrejöttkor fennálló anyagi szabályok fennmaradásával és esetemre alkalmazásával. Ahogy a tényekben rögzítettem, hosszas megfontolás után azért döntöttem a magasabb árú hibrid gépkocsi megvásárlása mellett, mert a fennálló és biztosított kedvezmények megtérülőnek láttatták a befektetést. Ezek közül az áurási illetéktől való mentesség a vásárláskor már realizálódott, az ingyenes parkolás és a gépjárműadó alóli mentesség pedig a tulajdonjogom fennállása alatt egészen a jelen panaszban megjelölt jogszabályhelyek hatályba lépéséig megilletett. Megállapítható tehát, hogy az ügy a jogállamiság hatókörébe esik, mivel fennálló, kiszámítható és prognosztizálható jogviszonyt érint a jogalkotói módosítás.

47. A visszaható hatályú jogalkotás tilalma esetemben akként merül fel, hogy a jogalkotó ugyan nem léptette visszamenőleges időre hatályba a módosításokat, ám azokkal a múltban létrejött jogviszonyok alanyaira vonatkozó jogszabályi környezetet módosított. Az Alaptörvény B) cikke által védett jogbiztonság követelménye pedig éppen az ilyen, a jogviszonyok utólagos, visszamenőleges hatályú, hátrányos megváltoztatásával szemben nyújt védelmet.

48. Tény, hogy az általam panaszolt esetben a módosítás fennálló jogviszonyt érint, így a hivatkozott gyakorlat nem olyan elvágólagos a visszamenőlegesség kérdése körében, mintha múltbeli, lezárt jogviszonyról lenne szó. Ettől függetlenül vizsgálendő, mivel a jogbiztonság a múltban keletkezett, de le nem zárt, ún. fennálló vagy tartós jogviszonyokba való azonnali vagy a jövőre nézve történő beavatkozásnak is alkotmányos korlátokat szab.

49. Mielőtt az Alkotmánybíróság által kialakított vizsgálati szempontokat levezetem, szükségesnek tartom bekatégorizálni az érintett jogviszony természetét: noha kiinduló pontjaként egy magánjogi szerződés azonosítható (gépjármű vásárlása), ám az általam felvetett kedvezmények, amelyek elvonásra kerülnek, már a közjog területére esnek, mivel az állam és köztem fennálló jogokat és kötelezettségeket érinti.

50. Egyértelműen fennáll esetemben továbbá az, hogy a jogalkotó által módosított szabályok a hatálybalépésüket megelőző eseményhez, tényhez fűznek új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő, esetemben hátrányos, terhesebb jogkövetkezményt. A gépjárművásárlásomkor fennállt adómentesség és ingyenes parkolási lehetőség elvonásra kerül, a korábbi feltételek tehát, amelyekre számítva investáltam megszűnnek a már fennálló jogi helyzetemet nehezebbé téve. Ezt egészíti ki az adminisztrációs teher és költségek rám telepítése, ami új kötelezettséget jelent.

51. Az érvelés jelen pontján rátérek az Alkotmánybíróság által alkalmazott szempontrendszerre. Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a korábbihoz képest hátrányos-e a támadott szabály. Álláspontom szerint ezt a fentiekben kimutattam, egyértelműen megállapítható a korábbi kedvezmények elvonásával a hátrányosabb helyzetbe taszítása a hibrid üzemű járművel rendelkező alanyi körnek, ezáltal nekem is. A másodlagosan vizsgálendő, hogy az előírás hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e. E körben előadtam, hogy pro forma nem történt visszamenőleges hatályba léptetés, ekként pedig tovább kell lépni a harmadik vizsgálati pontra, jelesül, a rendelkezés ettől függetlenül utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött – esetleg már le is zárt – jogviszonyok megítélését. Álláspontom szerint az a tény, hogy gépjármű adó fizetésére vagyok köteles, illetve, hogy a parkolás ingyenességét a zöld rendszám elvonásával együtt elvesztem, a múltban (2022-ben) létrejött jogviszonyom megítélését megváltoztatja.

52. Fentiekre figyelemmel a szabályozás ilyen módon történő hatályba léptetése megvalósítja az Alaptörvény B) cikke által garantált jogbiztonság sérelmét. A helyzet súlyosságát pedig fokozza, hogy mint magánszemély szenvedem el az alaptörvény-ellenes beavatkozást, amely még kiszolgáltatottabbá tesz a jogalkotói beavatkozásokkal szemben és fokozottan elzár attól a lehetőségtől, hogy magatartásomat – a legjobb érdekem szem előtt tartásával – a jogszabályokhoz igazítsam.

B. Tulajdonhoz való jog

53. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése rendelkezik a tulajdonhoz való jogról: „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

54. Az alkotmányos tulajdonvédelem az állam számára kettős kötelezettséget jelent. Ezt a 481/B/1999. AB határozat a következőképpen határozta meg: „[a]z állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garancia rendszert, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképpé teszi.” (ABH 2002, 998, 1002.)

55. Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a tulajdon jogi fogalmát és tartalmát általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem más jogi normák határozzák meg. Az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát ugyanakkor az Alaptörvény alapján kell megállapítani. Ez az ellentmondás nehézséget jelent a tulajdonként védett jogosítványok meghatározásakor. Az ellentmondás úgy oldható fel, hogy az Alaptörvény tulajdonhoz való alapjogként a jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványokat védi: a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján általában köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői {25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [55]}.

56. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét;

függ a tulajdon alanyától, tárgyatól és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más {ABH 1993, 373, 380., legutóbb idézi: 3219/2012. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [6]}.

57. Az Alkotmánybíróságnak a tulajdonhoz való jog sérelmére vonatkozó következetes gyakorlata {lásd: a 3051/2016. (III. 22.) AB határozatot, Indokolás [20]-[21]} értelmében az Alaptörvény XIII. cikke alapvetően »két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen« {3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]}.

58. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a tulajdonhoz való jog nem minősül korlátozhatatlan alapjognak: az Alaptörvényben foglalt megfelelő alapjogi garanciák tiszteletben tartása esetében az állami beavatkozás nem kizárt. Az Alkotmánybíróság az 5/2021. (II. 9.) AB határozatában is kiemelte, hogy a tulajdon védelmére vonatkozik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében szabályozott alapjog-korlátozási (mérlegelési) teszt, az ún. szükségességi-arányossági teszt, ám a tulajdonhoz való jog esetében a szükségesség mércéje a pusztán közérdekűséghez igazodik: amennyiben a tulajdon korlátozása közérdekű célból történik, úgy a korlátozást pusztán ennek okán szükségesnek kell tekinteni. A szükséges tulajdonkorlátozásnak is arányosnak kell azonban lennie, mely kisajátítás, illetve tényleges hatásaiban a kisajátításhoz hasonló más korlátozások, különösen a polgári jogi tulajdon egyes részjogosítványainak (birtoklás, használat és hasznok szedése, rendelkezés) jogszabályi korlátozása esetében a korlátozással arányos kártalanítás biztosításának kötelezettségét rója a jogalkotóra {5/2021. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [21]}.

59. A tulajdonviszonyokba törvényi úton történő beavatkozás során az alkotmányos követelményeket minden esetben figyelembe kell venni. Amint azt a 25/2015. (VII. 21.) AB határozat is leszögezte: „[a] jogalkotói beavatkozás felelősséggel jár, az nem okozhat a céljával nem indokolható hátrányokat” (Indokolás [67]).

60. A tulajdonhoz való jog kivételes esetekben a tulajdoni várományokat is védi. A várományokkal összefüggésben az Alkotmánybíróság a 43/1995. (VI. 30.) AB határozatában kimondta, hogy a

tulajdon alapjogi védelmének kiterjesztése a várományokra illeszkedik az Alkotmánybíróságnak a tulajdon funkciójából kifejtett felfogásába.

61. Az Alkotmánybíróság egy korábbi döntésében már arra is rámutatott, hogy a tulajdonjog valamely tartalmi elemének a korlátozása akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alkotmányos jognak a korlátozásával, és ezáltal csak akkor alkotmányellenes, ha az nem elkerülhetetlen, vagyis, ha kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Ebből következik, hogy az alkotmányos szabályok eleve teret engednek az alapjogok törvényi korlátozásának, ha a korlátozás az alapjog lényeges tartalmát nem érinti. Márpedig nem érinti az alapjog korlátozhatatlan lényegét az olyan törvényi szabályozás, amely a korlátozást valamely más alkotmányos jog teljesítése és garantálása érdekében alkalmazza, tehát ha a korlátozást valamilyen más alkotmányos jog biztosítása elkerülhetetlenül szükségessé teszi, feltéve, ha a korlátozás e jog biztosításával – mint alkotmányos céllal – arányban áll, és azt nem lépi túl.

62. Az Alkotmánybíróság a 16/1996. (V. 3.) AB határozatában – hivatkozva a 43/1995. (VI. 30.) AB határozatra (ABH 1995, 252.) – kimondta, a jogállamisághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása. Az Alkotmánybíróság egyidejűleg rámutatott arra, hogy a szerzett jogok védelme nem változtathatatlan (abszolút) érvényű, ám a kivételek – a kivételes jogalkotói beavatkozások – alkotmányosságának elbírálása csak esetről esetre lehetséges. A szerzett jogok védelme szempontjából nem közömbös a szerzett jogok tárgyát képező jogalkotói ígéret érvényesülésének időtartama. A rövid időre szóló ígérek fokozott védelmet élveznek, azok idő előtti, lejárat előtti megszüntetése szerzett jogokat sért, ezért általában alkotmányellenes. Hosszú távú ígérek esetében azonban adott esetben a gazdasági helyzet változása megalapozott és alkotmányosként elfogadható indoka lehet az állam, a jogalkotó által végrehajtott – a szerzett jogokat érintő – változtatásoknak (ABH 1996, 61, 64.).

A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

63. A jelen panaszban felvetett sérelmem álláspontom szerint kapcsolódik a tulajdonhoz való jog mint alapjog védelméhez, a tulajdonhoz való alapjogomba történő beavatkozást valósított meg a jogalkotó a vitatott módosításokkal.

64. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a tulajdonhoz való jog alkotmányos alapjoga a polgári jogi keretknél szélesebb körben védi ezen alanyi igényt, kiterjed a jogos várományokra, valamint ezen alapjogon belül, azzal szoros összefüggésben értékeli a szerzett jogok védelmét is a testület.

65. Jelen ügyben a 2022-ben történt tulajdonszerzésemet a polgári jogi igényeken túl azon alkotmányosan biztosított körben is megalapozottnak és kiszámíthatónak gondoltam, hogy a vonatkozó szabályozás értelmében a tulajdonomhoz kapcsolódó jogosultságok/kedvezmények megilletnek. A vásárláskor azzal a tudattal szereztem tulajdont, hogy ahhoz kapcsolódóan mentesülök az adófizetési kötelezettség alól és jelentősen kedvezőbb helyzetben leszek a nem hibrid gépjármű tulajdonosokkal szemben a parkolás tekintetében. Hangsúlyozom, hogy nem is irányult volna gépjárművásárlási szándékom hibrid üzemű gépjárműre, ha ezekkel a kedvezményekkel nem kalkuláltam volna.

66. A tulajdonszerzés fokozott anyagi ráfordítást jelentett, magasabbat, mintha hagyományos autót vásároltam volna, ezen magasabb ár ellentételezéseként tekintettem a jogalkotó által biztosított jogosultságokat.

67. A korlátozásra részben formálisan is alaptörvény-ellenes módon kerül sor, mivel kormányrendeleti szinten kerültek a hibrid tulajdonú gépjárművek kivonásra a kedvezményezett körből. Ez álláspontom szerint már az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésben foglalt formai kritériumot is megsérti.

68. Tartalmi szempontból pedig a következőkre mutatok rá. Jelen esetben nem a tulajdon elvonásáról, hanem az abba történő beavatkozásról van szó, amely megköveteli az alkotmányos szempontok megtartását – a mérlegelési tesztnek történő megfelelést.

69. Meglátásom szerint specifikálja az esetemet az, hogy korábban szerzett jogokat érintően módosít a jogalkotó hátrányosan a szabályozáson. Ez a teszt levezetését is át kell hassa. E körben ugyanis elsődlegesen a legitim célt szükséges azonosítani. A legitim cél kapcsán jogalkotói szándék kevésbé ismert, ha csak nem az, hogy a gépjármű tulajdonosokat még inkább a „tisztá” energiaforrású

autók megvásárlása felé tolja, ezzel is elérve a környezetvédelmi célkitűzéseket. Elképzelhető tehát valamilyen alkotmányos érték mint a korlátozásra okot adó körülmény, ám még ha el is fogadjuk, hogy az egészséges környezet vagy a jövő generációk érdekei korlátozásra adhatnak okot, a megvásárolt és már tulajdonolt autók kapcsán nem lesz alkalmas eszköz a cél elérésére a módosítás. A mintegy 250.000 hibrid autó a módosítástól függetlenül üzemben marad, senki nem fogja leparkolni a garázsban őket, nem lesz tehát kevesebb az emisszió a már megvásárolt hibrid üzemű autók nyomán. Készséggel elfogadom, hogy a jövőre nézve bevezetett módosításokkal tudja a jogalkotó úgy befolyásolni a piacot, hogy a vásárlók elmozduljanak a kedvezményekkel még bíró, tisztán elektromos autók felé, de jelen esetben nem ez a helyzet. Tehát álláspontom szerint a szabályozás alkalmassága egyértelműen megdől.

70. Amennyiben a t. Alkotmánybíróság ezen a ponton még nem osztaná az érveimet, úgy rámutatok, hogy nem a legkevésbé korlátozó eszköz az, amely egy fennálló tulajdonjogba, annak békés élvezetébe avatkozik bele. Lehetett volna a jogalkotó megfontolással abba az irányba, hogy ezen autó tulajdonjogának átruházásakor merüljön fel a módosítás alkalmazása, vagy a szerzett jogot a jog gyakorlásának időtartamára biztosítja (ld. 7-10 éves időtartamra vásárol új autót a tulajdonos). Tehát a korlátozás szükségessége nem igazolható.

71. Végezetül pedig azt kívánom előadni, hogy ha még szükségesnek is tekinthető a beavatkozás, az arányosság – lévén a jogosultságok elvonásra kerülnek – nem vizsgálható, a kapcsolódó szerzett jogok elvonásával kiüresíti ezen részelemeket a jogalkotó.

72. A fentiekre tekintettel tehát álláspontom szerint a tulajdonhoz való jogot is sérti a jogalkotói beavatkozás.

Budapest, 2025. március 27.

Tisztelettel,

Mellékletek:

P/1. jogi képviselő meghatalmazása

P/2. gépjármű forgalmi engedélye

Kollár
dr. [redacted] da
véd